

LIBRIS

We know
books

**POVEȘTE DE CRĂCIUN
ÎN PROZĂ**

de

CHARLES DICKENS

Cu ilustrații de Dona Tonka

Traducere din engleză de Carmen-Iulia Bourceanu

 LIBREX

București, 2022

SECVENȚA ÎNTÂI

Fantoma lui Marley 9

SECVENȚA A DOUA

Primul dintre cele trei duhuri 35

SECVENȚA A TREIA

Al doilea dintre cele trei duhuri 61

SECVENȚA A PATRA

Ultimul dintre duhuri 93

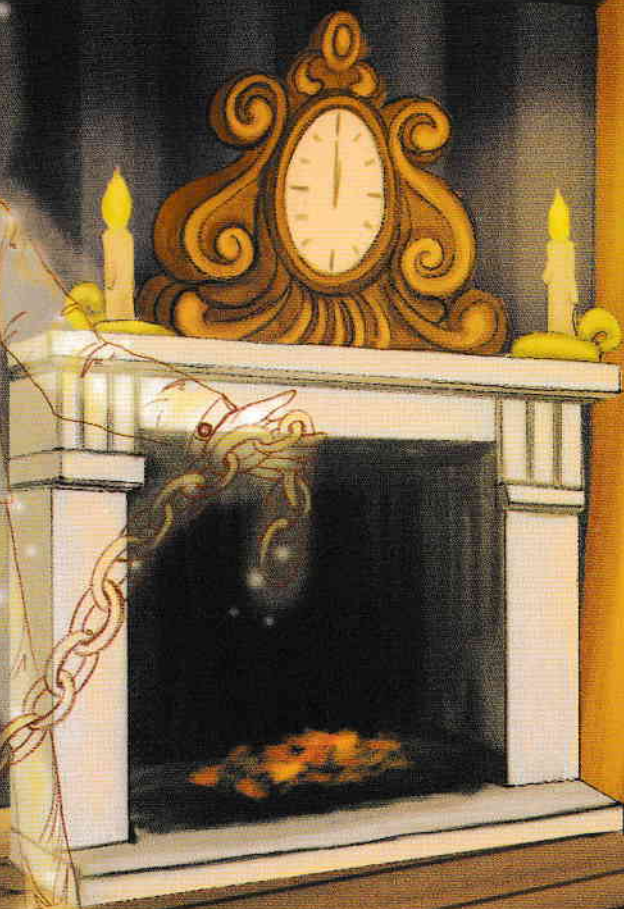

SECVENȚA A CINCEA

Sfârșitul poveștii 115

LBRIS

We know
books

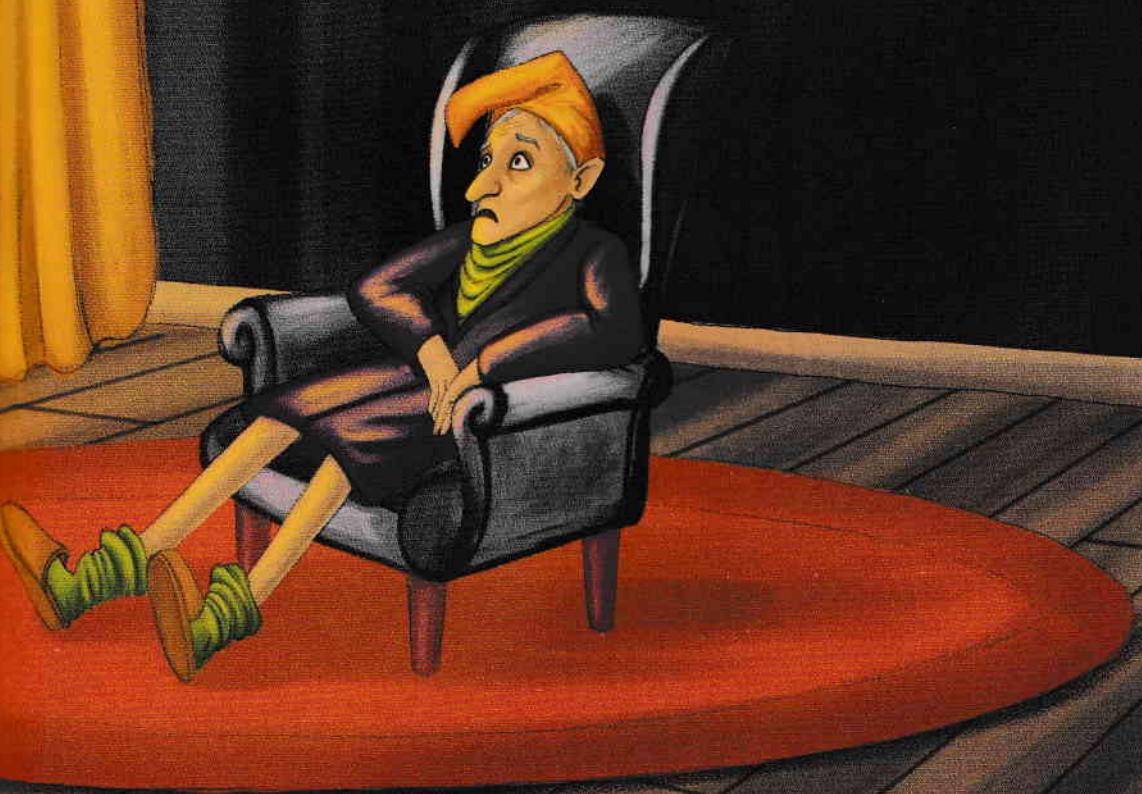

LIBRIS

We know
books

SECVENȚA ÎNTÂI

Fantoma lui Marley

LBRIS

We know
books

Ca să fie clar de la început, Marley era mort. Nu exista niciun dubiu în privința asta. Mențiunea din registru despre înhumarea sa fusese semnată de reprezentantul bisericesc, funcționar, cioclu și bocitorul șef. Scrooge o semnase. Iar numele lui Scrooge garanta în fața autorităților seriozitatea oricărui act care îi trecea prin mâini.

Bătrânul Marley era țepăn ca o scândură.

Rețineți, că nu insinuez că aș ști de ce este o scândură țepănă. După mine, aș fi tentat să spun că la un sicriu cuiele sunt cele mai „țepene” piese de fier din industrie. Însă înțelepciunea strămoșilor noștri a preferat altă comparație; iar mâinile mele „nevrednice” nu o vor schimba. De aceea, îmi veți îngădui, vă rog, să repet mai hotărât că Marley era țepăn ca o scândură.

Știa oare Scrooge că este mort? Bineînțeles că știa, nu se putea altfel. El și Scrooge erau asociați de foarte mulți ani. Scrooge era unicul său executor testamentar, administrator unic, reprezentant, legatar, singurul său prieten și bocitor. Însă nici măcar Scrooge nu era foarte afectat de tristul eveniment, comportându-se ca un excelent om de afaceri chiar în ziua înmormântării, reușind să obțină într-o manieră solemnă un chilipir garantat.

Faptul că am amintit de înmormântarea lui Marley mă face să revin la început. În mod cert, Marley era mort. Acest lucru trebuie înțeles în mod distinct sau nu se va mai alege nimic bun de povestea pe care vreau să v-o spun. Dacă n-am fi perfect convinși că tatăl lui Hamlet a murit înainte de începerea piesei, atunci faptul că iese la

plimbare noaptea pe metereze, în aripa de est a castelului, ar părea la fel de obișnuit ca apariția grăbită a oricărui domn de vârstă mijlocie la lăsarea întinericului, într-un loc expus, în bătaia vântului - cum ar fi curtea Catedralei St. Paul - efectiv pentru a tulbura mintea deja fragilă a fiului său.

Scrooge n-a șters niciodată numele bătrânului Marley. Mulți ani mai târziu, era încă vizibil deasupra ușii biroului: Scrooge și Marley. Așa era cunoscută firma, drept „Scrooge și Marley”. Uneori, lumea mai schimba titulatura și se referea la ei ca „Scrooge Scrooge”, alteori „Marley”, dar el răspundea la ambele nume. Îi era indiferent.

O, dar Scrooge era un zgârie-brânză nevoie mare! Un pungaș bătrân, avar, zgârcit, hrăpăreț, cărpănos, hapsân și calic! Dur și tăios precum cremenea, din care niciun oțel nu reușise vreodată să scape vreun foc consistent; secretos, ferit și singuratic ca o scoică. Răceala firii lui îi înghețase trăsăturile la bătrânețe, scurtându-i nasul ascuțit, scofâlcindu-i obrazii, înțepenindu-i mersul; avea ochii roșii, ca injectați, buzele subțiri i se învinețiseră; iar vocea stridentă îi răsuna șiret. Pe creștet, părul îi părea acoperit de promoroacă, la fel sprâncenele și bărbia aspră. Unde mergea, emana aceeași răceală; vara își făcea încăperea ca de gheață; și nu făcea căldură deloc la Crăciun.

Căldura și frigul exterior nu aveau mare influență asupra lui Scrooge. Așa cum niciun fel de căldură nu-l încălzea, nici vreo zi de iarnă nu-l înfrigura. Starea lui era mai aspră decât orice vânt tăios, hotărât în atitudine mai ceva ca o ninsoare în toi și ireconciliant ca o ploaie torențială. Vremea rea nu-l impresiona deloc. Într-o singură privință se putea spune că îl întreceau episoadele severe de ploaie abundentă, ninsoare, grindină și lapoviță. Adesea ele interveneau „elegant”, pe când Scrooge nu. Nimeni nu se oprea vreodată pe stradă

să-i spună bucuros: „Dragul meu Scrooge, ce faci? Când vii să mă vezi?” Pe Scrooge, niciun cerșetor nu-l implora să-i dea un șfanț, niciun copil nu-l întreba cât este ceasul, nimeni nu îl întrebase vreodată cum să ajungă la o adresă anume. Până și câinii orbilor păreau să-l știe; și când îl vedeau apropiindu-se, își fereau stăpânii în vreun toc de ușă sau prin curți; după care dădeau din cozi, parcă ar fi zis: „Mai bine fără vedere decât cu căutătură malefică, jupâne rău!”

Dar lui Scrooge nici nu-i păsa. Era exact ce-i plăcea. Lumea îl făcea nebun pentru că își croia loc pe potecile aglomerate ale vieții, avertizând eventualele manifestări de compasiune să stea la distanță.

Odată ca niciodată - dintre toate zilele bune din an, în seara de Ajun de Crăciun - bătrânul Scrooge era ocupat în biroul său de contabilitate. Afară era rece, înnorat, o negură și un frig care-ți pișca obrazii; îi auzea pe trecători în afara casei suflând în mers alert, în susul și în josul străzii, lovindu-se singuri cu mâinile peste brațe și bătând din picioare pe pietrele din caldarâm pentru a se încălzi. Ceasornicele din oraș arătau abia trecut de ora 3, dar era destul de întunecat - nu prea fusese lumină peste zi - iar la ferestrele birourilor alăturate se zăreau lumânări cu flacăra tremurândă, ca niște dâre roșcate pe fondul ceții vizibile, arămii. Ceața pătrundea prin fiecare crăpătură din zid și gaură de cheie, și era așa de densă, încât abia se distingeau casele vecine, chiar dacă a lui avea curtea interioară cea mai îngustă. Cerul acela murdar, cu nori care păreau că se scurg, acoperind totul, arăta că sunt vremuri grele, iar natura prevestea ceva rău.

Ușa de la biroul lui Scrooge era deschisă ca să stea cu ochiul pe secretarul său, care era așezat într-un spațiu mic, mohorât, închis cu geamuri, ca un fel de acvariu, și copia scrisori. Scrooge avea un foc foarte mic în șemineu, dar al secretarului era așa de mic, încât părea

a fi un singur cărbune, dar nu-l putea alimenta pentru că Scrooge ținea lada cu cărbuni la el în încăpere; așadar, de câte ori venea în prag secretarul cu lopata, șeful îi transmitea să plece. Prin urmare, secretarul își luase pe el un șal alb împletit și încerca să se încălzească la lumânare; dar nefiind un om cu imaginație strălucită nu prea îi reușea.

– Crăciun fericit, unchiule! Domnul să te apere!

S-a auzit un glas vesel. Era vocea nepotului lui Scrooge care apăruse ca de nicăieri, fără să-și anunțe în vreun fel venirea.

– Pfui! pufni Scrooge. Prostii!

Cu mersul lui rapid prin ceață și chiciură, nepotul lui Scrooge se încălzise, mai-mai că strălucea. Avea trăsături frumoase și era roșu în obraji; ochii îi scânteiau și scotea aburi pe nări.

– Doar nu vrei să spui că este o prostie Crăciunul, unchiule! zise nepotul lui Scrooge.

– Ba da. „Crăciun fericit!” Cu ce drept să fii fericit? Ce motiv ai avea să fii fericit? Ești destul de sărac.

– Ei, asta-i! răspuse vesel nepotul. Ce drept ai tu să fii posomorât? Ce motiv ai să fii ursuz? Ești suficient de bogat.

În lipsa unei replici mai bune, în graba momentului, Scrooge spuse iar: Pfui! Urmă de: Prostii!

– Nu te bosumfla, unchiule! insistă nepotul.

– Cum să nu, când trăim într-o lume plină de asemenea gogomani? „Crăciun fericit!” Auzi la ei, Crăciun fericit! Când Crăciunul pentru tine înseamnă o perioadă de plătit facturi și n-ai bani; constăți că ai mai îmbătrânit un an, dar nu te-ai îmbogățit deloc; când e vremea

să verifici socotelile și să treci în revistă fiecare cifră înregistrată pe 12 luni? Dacă ar fi după mine – anunță indignat Scrooge – orice idiot care umblă pe afară zicând „Crăciun fericit” ar trebui fiert odată cu grișul de dimineață și îngropat cu un rug de ilex înfipt în inimă. Zău că da!

– Unchiule! îl dojeni nepotul.

– Nepoate! ripostă aspru bătrânul. Tu ții specificul Crăciunului în felul tău, iar eu în felul meu..

– Să-l ții! repetă nepotul lui Scrooge. Dar nu o faci.

– Atunci lasă-mă în plata mea, vorbi Scrooge. Îți prinde bine, ce să zic. Parcă mult bine ți-a adus!

– Sunt multe lucruri din care aș fi putut scoate ceva bun, de care n-aș fi profitat, îndrăznesc să spun, răspuse nepotul. Printre altele, sărbătoarea Crăciunului. Dar sunt sigur că m-am gândit mereu la Crăciun când a fost cazul – pe lângă a venera originea și numele sfânt ale sărbătorii, dacă se poate distinge ceva separat de asta, ca o stare de bine; un moment plăcut, să fii blând, iertător, generos; este singura dată din tot calendarul, când bărbați și femei deopotrivă cad de acord să-și deschidă de bunăvoie sufletul și să se gândească la cei cu mai puține posibilități decât ei, de parcă am fi efectiv aceiași trecători muritori prin viață, și nu alt gen de ființe, menite spre alte destinații. Și de aceea, unchiule, deși nu mi-a adus niciodată vreun ban de aur sau argint, cred că mi-a prins bine și îmi va prinde bine; și spun: Domnul s-o binecuvânteze!

Din ghișeul de sticlă, secretarul aplaudă fără să vrea. Dându-și imediat seama de impolitețea gestului, scormoni focul, stingând de tot ultima scânteie firavă.

– Dacă mai aud un sunet de la tine, zise Scrooge, te concediez să-ți poți ține Crăciunul!

Se întoarse spre nepot și adăugă: Ești un vorbitor inspirat, domnule. Mă mir cum de n-ai intrat în Parlament.

– Nu te enerva, unchiule. Haide! Vino mâine la noi la cină.

Scrooge îl privi lung. Se uită la el suspicios și anunță că mai degrabă ar muri decât să vină.

– Dar de ce? se miră nepotul lui Scrooge.

– De ce? De ce te-ai însurat? întrebă Scrooge.

– Pentru că m-am îndrăgostit.

– Pentru că te-ai îndrăgostit! tună Scrooge, de parcă acest lucru ar fi fost mai ridicol decât urarea de Crăciun fericit. Zi bună!

– Stai, unchiule, dar tu nu veneai la mine nici înainte de asta. Ce-ți veni acum cu motivul ăsta?

– Zi bună, repetă Scrooge.

– Nu vreau nimic de la tine; nu-ți cer nimic; de ce nu putem fi prieteni?

– O zi bună! zise Scrooge.

– Îmi pare sincer rău să te văd așa de hotărât. Nu ne-am certat niciodată, dar m-am străduit să te împac în cinstea Crăciunului și-mi voi păstra buna dispoziție specifică sezonului până la final. Așadar, Crăciun fericit, unchiule!

– O zi bună! răspuse Scrooge.

– Și un An Nou fericit!